

Hooijsma (gemeente Ooststellingwerf): ‘Als je de bodem op orde hebt, kan een veld veel aan’

Gemeente Ooststellingwerf zet al jaren in op organisch beheer

De circa dertig voetbalvelden van de gemeente Ooststellingwerf liggen er na de winter opvallend goed bij. Waar vroeger het beeld – donkergroen en strak gemaaid – leidend was, draait het beheer al meer dan zestien jaar om bodemgezondheid en de lange termijn. Toezichthouder Roald Dijkstra en beleidsadviseur Roelof Hooijsma vertellen hoe die omslag tot stand kwam en welke rol de organische meststoffen van ECOstyle daarin spelen.

Auteur: Karlijn Raats

Waar de gemeente Ooststellingwerf met de sportvelden vroeger vooral stuurde op uitstraling, groeide gaandeweg het besef dat een sterke grasmat begint onder het maaiveld. ‘We kregen de velden in het verleden gewoon niet goed op kleur en er kwamen veel klachten,’ vertelt Hooijsma. ‘In die tijd speelde duurzaamheid nauwelijks een rol. Velden moesten vooral donkergroen zijn en er werd minder gekeken naar wat er in de bodem gebeurde. We maaiden soms twee tot drie keer per week. Daar zijn we helemaal van afgestapt. Inmiddels kijken we veel meer naar de wortelontwikkeling en het bodemleven.’ Dijkstra vult aan: ‘Dat vraagt iets meer geduld, maar levert uiteindelijk een veel

robuustere grasmat op. Inmiddels begrijpen clubs ook waarom we deze keuzes maken.'

Omslag naar organisch beheer

'We zijn hier al meer dan zestien jaar bezig met organische meststoffen en bodemverbeters en werken al jarenlang samen met ECOstyle,' zegt Hooijsma. 'In het begin was dat echt pionieren. De resultaten waren niet meteen zichtbaar zoals bij kunstmest en dat maakte het soms lastig uit te leggen. Maar na verloop van tijd zagen we dat de bodem zich herstelde en dat de grasmat sterker werd.'

Er wordt nu gewerkt met 100 procent organische meststoffen, zonder zouten. ECOstyle-adviseur Gerwin te Velde van ECOstyle legt uit: 'Dat betekent dat je de bodem niet uitput, maar juist opbouwt. Je krijgt minder groeipieken en een gelijkmatiger beeld. De grasplant gaat breder en dieper wortelen en wordt weerbaarder. Dat zie je uiteindelijk terug in de speelbaarheid.' Een belangrijk onderdeel van de huidige aanpak is de inzet van micro-organismen, die zijn toegevoegd aan de meststoffen. Te Velde: 'Onder de specifieke micro-organismen valt een gepatenteerde protozoa-bacterie. Die is zo ontwikkeld dat hij

al actief wordt bij lage temperaturen, rond de vijf graden. Dit zorgt ook in het voorjaar en in het late najaar voor een gezonde groene grasmat.'

Wormen

Het effect daarvan is volgens de gemeente duidelijk zichtbaar. 'De velden komen eerder op gang,' zegt Dijkstra. 'Je ziet sneller groei en een betere grasbezetting. Maar belangrijker nog: het hele systeem wordt gezonder. Als je nu een schep in de grond steekt, zie je een veel gevarieerder bodemleven dan vroeger.' Die toename van bodemleven heeft ook praktische voordelen. Regenwormen zorgen bijvoorbeeld voor natuurlijke beluchting en waterafvoer. 'Dat betekent dat je minder ingrijpende cultuur-technische maatregelen hoeft te nemen,' aldus Hooijsma. 'Je hoeft minder te bezanden en minder vaak mechanisch te beluchten. Uiteindelijk scheelt dat ook in de kosten.'

Winterbeheer: durven sluiten

De afgelopen winter kende uitdagende momenten, met vorst en een periode van sneeuw. Toch liggen de velden er volgens de gemeente goed bij. 'Ze zijn de winter goed doorgekomen,' zegt Dijkstra. 'Als je de sneeuw-

periode buiten beschouwing laat, waren ze snel weer op kleur. Dat komt ook doordat we op tijd hebben ingegrepen.'

Een van de belangrijkste maatregelen was het tijdelijk sluiten van velden. 'Er zat nog vorst in de grond,' legt Hooijsma uit. 'Dan moet je niet willen spelen. Clubs begrijpen dat gelukkig steeds beter. Niemand zit te wachten op moddervelden en blijvende schade.' Die afweging is niet altijd eenvoudig, zeker met druk van buitenaf. 'Het is soms een spanningsveld,' erkent Dijkstra. 'Spelers willen voetballen en de speelkalender loopt door. Maar wij moeten kijken naar wat het veld aankan. Als de basis goed is, kan een veld veel hebben, maar het heeft ook rustmomenten nodig. Die nemen we dan ook.'

Minder pieken, meer stabiliteit

Een van de grootste veranderingen in het beheer is de overgang van piekbelasting naar een meer gelijkmatige groei. 'Vroeger had je sterke groeipieken,' zegt Dijkstra. 'Dan moest je ineens veel maaien of zelfs gras afvoeren. Nu zie je een veel constanter groeibeeld. Dat maakt het beheer voorspelbaarder en rustiger.' De organische bemesting speelt daarin een sleutelrol. Doordat voedingsstoffen geleidelijk vrijkomen, wordt de grasplant gestimuleerd om zelf actief op zoek te gaan naar voeding. 'Daardoor ontwikkelt zich een dieper en fijner wortelstelsel,' legt Hooijsma uit. 'Je ziet in het voorjaar al meer haarwortels. Dat zorgt voor een dichtere en sterkere grasmat. Bij bepaalde wedstrijden of op specifieke velden wil men toch net wat extra kleur. Dan passen we bijvoorbeeld magnesium, silicium met sporenelementen van ECOstyle toe voor een visuele boost. Maar dat is ondersteunend, niet leidend.' Richting het voorjaar ligt de focus op het behouden van de opgebouwde kwaliteit. 'We blijven monitoren en sturen waar nodig bij met onderhoudswerkzaamheden, waaronder beluchten,' zegt Dijkstra.

Aan de organische meststoffen is de protozoa-bacterie toegevoegd die al actief wordt rondom de 5 graden

Gerwin te Velde.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!